

« Հայկական Լեկերութիւնը » մի
փոքր ընկերութիւն է, կազմուած
հոս Սեպտեմբրի և Սեպտեմբրի հա-
մալրոյններէ, ուսումնասիրելու հայ-
կական կեանքը, մշակոյթը և առհա-

ապրիլի պաշտպաններու համար Հայաս-
տանի քաղաքական շահերը, Ասիկա
կազմակերպութեան ատարի մը առաջ օր-
պիններն նախաձեռնող ժողովուրդը
կերտած նախադասն է յայտնի
քաղաքական գործիչ և գրող պ.
Ջորջ Բըսթըրը, երբեմնի արտաքին
գործերի նախարար Լորդ Ջոն
Բըսթըրի դուստրը:

Այս ընկերութեան նախաձեռնու-
թեամբ էր որ անցեալ նոյեմբերին
հասկապեցաւ Լաիկական կար-
միր խաչի և փախստականներուն օգ-
նող ֆոնդը, որ մինչև հիմա Անգլի-
կոփառ ուղարկած է որոշ չափով
զբաւեց գեղարարք ի նպատակ հայ
կամաւոր գոնդերուն և փախստա-
կաններուն, երբեք գումարակցաւ
Ընկերութեան ատրեկան ժողովը,
որ ներկայ էին նաև միմանջակ
Լորդ և Լորդուհի Պրայմս յայտնի
գրող Սըր Էտտին Ռիթս և ուրիշ-
ներ:

Նախագահը պ. Բըսթըր ատրեկան
տեղեկագրի ընթերցումէն ետք, հը-
րախից Լորդ Պրայմսին խօսիչ ար-
ւան խնդրին շարժ. Այս ծերունի
բայց եռանդուն մարդը, որ ներկա
յիս Անգլիայի մէջ ամենաուղեցիկ
և ծանօթ հասարակական գործիչ-
ներէ մէկն է, եթէ ոչ աստիճան-
կէս մաս անոց բռնախոսութեամբ
պատմեց ատրեկան աստիճանի
կոփառ և լիմիտին ըրած ուղեցի-
թեան արտաքին խնդիրը Պրայմս
հայկական խնդրի գոնդուն շրջան
ները և մի անկեղծ համակրող օտա-
րականի տեսակէտէն քննելով Հայե-
րու գործը և արժանիքը, եզրակա-
ցուց որ Տաճկահայաստանը պիտի
ստանայ կատարեալ ինքնօրինութիւն
իբրեւ վարձատրութիւն Հայերու գա-
րաւոր կենսականութեան և կրած
ստապանքներին: Պէտքով մի գա-
ղահապան Պէլքիֆայի և Հայաս-
տանի աշխարհագրական և քաղա-
քական գերեւու միջև, Լորդ Պրայմս
մի համապատասխան հաւատարմողի ուսմող
չեղաւ պնդեց որ ներկայ պատե-
րագրը և անոր զարհուրելի զոհո-
ղութիւնները ի զուր փառնուած կը
լինէին եթէ Տաճկահայաստանը ի
շարս մի քանի ուրիշներ շտանայ
ինքնաւարտութիւն և ինքնուրոյն ազ-
գային գոյութիւն:

Քուռն ծափերու մէջ վերջացուց
Լորդ Պրայմս, աւելցնելով որ աշխար-
հի վերածնող դիտակցութիւնը չէր
կարող անտեսել քրիստոնէութեան և
մարդկութեան դատին համար ասնջ-
ւող մի ժողովուրդ որպէս են Հա-
յերը:

Յետոյ խօսք առաւ սըր Էտտին
Ռիթս, մի նոյնչափ եռանդուն և ո.
գեարուած ծերունի, և ասաց որ իր
կարգի մէջ 40ամեայ քնակութեան
ընթացքին շատ տախիբներ անցեր
է շիրտելու Հայերու հետ իր կար-
ծիքով: Թիւրքիայի մէջ Հայերը ա-
մենէն գեղարուեստասէր և կարող
ազգն են: Չաւարձալի պատմութիւն-
ներ յիշեց Պարսկական և ուրիշ հայ-
կական կեդրոններու տուած իր աշ-

ցելութիւններէն: «Մենք պիտի
պնդենք և պահանջենք մեր կառա-
վարութենէն, ասաց սըր Էտտին
Ռիթս տաք շեշտով, որ յարգուին
Հայերի քաղաքական իրաւունքները
և Տաճկահայաստանը ստանայ կա-
տարեալ ինքնավարութիւն:»

Հայկական Ընկերութեան բաւն
յանքերին և խօսուած համակրական
ճառերին շնորհակալութիւն յայտ-
նեց գեղապետ Մարգար Կրէկորին,
որ պատմական փաստերով յիշեց
Հայերու գործը Մերձուոր Արեւելի
մէջ:

Ժողովէն ետք հիւրընկալուէին
Տիկին Բէյնօրտ մեկ ասու թէյովը
խօսէինք օրտան անցքերու մասին:
Լորդ Պրայմս մեծ արտաքինութեամբ
վանի մէջ Հայերու երկուր և քաջարի
գիմարութիւնը և աստական բա-
նակի վան մատքը: Նա փառահա-
ցուց որ այդպիսի մի քանի հերո-
սական կոխներ մեծապէս պիտի
բարձրացնեն Հայերու գիմարական
և մարտական արժէքը: . . . Լոյս
լինելով որ սըր Էտտին Ռիթս կը
զրէ իր 40ամեայ յիշակութիւնները
և թէ հրատարակուելէն աստ թիւր-
թիւրը որպէս սկսեալ են գրել այդ-
մասին, պատմական հայաստանի ըրի
որ իր յիշակութիւնները Հայերու վե-
րաբերմամբ կարող է անկեղծ վրձ-
նական ազգեցութիւն, նախելով որ
ինք հոս ծանօթ է իբրեւ մի հեղի-
նակութիւն Թիւրքիայ վերաբեր-
մամբ: Նա ասաց որ ատրեկանի
զուգադիպութեամբ այդ աստու-
ինք աչքէ անցուցեր էր մի քանի
պրակներ, որոնք կախարհէին Տաճ-
կահայերու աստիճանագրական կեան-
քի և Հայերու վարչական կարողու-
թեան փաստերուն: Նա խոստացաւ
որ ինք երբեք չմոռնար Հայաստա-
նը և Հայերը:

Հայկական գաղութէն առանձնա-
պէս հրաիրուած էին գեղապետ
Մարգար և Տիկին Կրէկորի: Նոր
Ջուղայեցի Պր. և Տիկին Աւետի-
Յակոբեան և ուրիշ երկու հայու-
հիներ:

ԱՐԶԿ ՍԱՖՐԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԵՐԸ ԹԻԻԻԲԻԱԻ ՄԷՋ

«Պ. Վէպեմադիսին հեռագրած են
Օսէսէն. «Կարգի աստիճանութիւ-
նը շրջապատեց «Դաշնակցութիւն»
կուսակցութեան օրգան Արաւոստան
խմբագրատունը և կալանաւորեց
այնտեղ գոնուող անձերը: Մեծ ար-
պաստութիւն գործեց նախկին նա-
խարար հայազգի Մարտիրոսեանի
ձերբակալութիւնը: Պաշխոջող քնե-
րը անպատիժ կը խուսեն Հայերի
ընակարանները և կըրադուին կոզ-
պուտով: Թալէաթ պէյը աշխատե-
լով արդարացեալ այդ ճնշումները,
ըսեալ է սրագրողներին որ իրը
թէ կարգի Հայերը մատ ունին
վանի ազատամարտիւն մէջ:»

— Այլեւքէն հեռագրած են յնա-
լին. «Լեւկիւրի մէջ 30 հայ կախա-

ղան հանուեցան: Հայաստանի պատ-
րիարքը (1) բռնի տարուեցաւ Թու-
լէսը պէյի առջև և աղմկալի վիճա-
րանութենէ մը յետոյ արձակուեցաւ:»

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԴԻՄՈՒՄՆԵՐԸ

Հայկական կաթողիկոսներն առթով
Ամենայն Հայոց վեհ. կաթողիկոսը
Միացեալ Նահանգներին նախագահէն
զատ գիմած է նաև հեռագրիւններով
Ֆրանսայի հանրապետութեան նա-
խագահին և Անգլիայի ու իտալիայի
թագաւորներին:

Այս առթով ասու արտաքին գոր-
ծերի նախարար Տ. Սագոնով իրեն
եղած գիմումին ի պատասխան հե-
ռագրած է վեհ. կաթողիկոսին թէ
ինք անմիջապէս տալարկած է
Միացեալ Նահանգներին, իտալիայի
և Ֆրանսայի մէջ գոնուող ասու գեո-
պաններին որ իրենց կողմէ ոյժ
ստան կաթողիկոսի գիմումին՝ պաշա-
պանելու համար անմեղ Թիւրքա-
հայերը Թիւրքերի գործադրած
վարաց կատարածներէն:

ՎԱՆԻ ՀԱՅԵՐԻ ԿՈՒԻՆՆԵՐԸ

Վանէն կաթողիկոս հայ թերթերին
հաւած տեղեկութիւններէն կերի որ
Հայերը տիրող հանդիսացած են քա-
ղաքին մէջ և յաջողեալ գործել կեա-
ւալ: Միկա և Շատախ գաւառները,
մեծ քանակ հասցուցեր են իրենց
զէմ կառույ թիւրքերին: Մէկ քա-
նի տեղեր հայ կառուցները թիւրք
կանոնաւոր գործերէն խելք են մէկ
քանի թեղաւորներ:

— Արդ յէ. երեւան աստուած
չորս գերի սպախեր, որոնց մին Գեր-
մանացի է, յորոնք են որ Հայերը
վանի մէջ տարերկրեայ փոսեր փո-
րեր են իրարէն տակ և ուզեր են
ազատութեան պահեստը գրաւել:
Չիտուած Հայեր թիւրքի գաւառէն
գրաւեր են մէկ քանի առաջ օտա-
նակեր և անցեր են Անապատ կղզին
ուր ամրացեր են:

ՌՈՒՍ ԶՕՐԱՐԱՆԱԿԸ ԹԻԻԲԻԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Պետրոպոլ, 5 յունիս
Գովեղիայ երկրամասին մէջ, մեր Թըն-
չանթաճիկները հիշող նշանաւորութեամբ
քանդելին թշնամին երկ ունեցած շարք մը
աղաատաններն ու խրամանները Օւրդի
ուղղութեան վրայ, աննշան հրացանաձե-
ղութիւն Տէվէի երկրամասին մէջ: Մե-
րաղիկերի կողմը, Թիւրքերն ու Քիւրտե-
րը յարձակեցան Տէրէի գիւղին վրայ,
բայց չախտէն և կողէն յարձակեցանք
անոնց վրայ և թաւաղուր ըրինք. 400
չափ մեռեալ մնաց իրենցմէ ազգագաւ-
տին վրայ:

Միևնորս ժամանակ Թիւրքերը Ատէ-
նէվազէն յարձակի սկսան Վարայի և
Լիտաղի վրայ, բայց յիտ մղուեցան:

(1) Անշուշտ Հայերի Կ.պոլսի պատ-
րիարքը բռնի կուգէ որ է Տ. Չաւեն Սըր-
բազան:

Մեր հեծելազորքը մասա Ատէնէվազի (1)
մէջ և հարիւրի շափ Քիւրտեր կատարեց:
Վանի երկրամասին մէջ, մեր զորքեր
յարձակեցան Օւրդի վրայ որոնք բռն-
ան են Բագրի հարաւարկողի յարձակեց
և ճալուպար լեռնաղբային մէջ ծովէն
3.000 մէղրէն աւելի բարձր գանուող
կիրճեր:

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐԻ ԹԻԻԲԻՆԸ

Հորիզ մին գրուած է Արաղայի
գաղան տարի 27/10 մայիսին:

Մեր գանդը կողմում է գոր-
քի առաջնութեանը: Գեաւրէ. Շամէ
հոտնելով՝ կուտի բռնեցինք մեծա-
քանակ թիւրք հրատակներին հետ, ո-
րոնց յաջողութեամբ լեռ մեղեցինք
և տիրեցինք Արաղայի մի շարք գի-
ւերի: Այսօր կը լինենք Ռերկիւրում,
Գեաւրէ. Շամէից մինչև Ռերկիւրի,
մատ 20.30 վերտաի վրայ, փաւած
են մեծ քանակութեամբ քրդերի
գիմներ: Բայաղիաւալա գիւղում
աղաուել ենք 80 հայ աղջկերք, ո-
րոնց քրդերը փախցրել էին գեո-
տաւին ջարդերի ժամանակ:

Գիմանի վերջին կատաղի պատե-
րագրին ժամանակ, որ Թիւրքերը
Սարքամիլէն յետոյ երկրորդ աս-
կալի պարտութիւնը կրեցին, Հայ
կառուարներին գոնդերը ունեցած
են մատ 20 մեռեալ և 50 շափ վի-
րաւորներ: Այս վիրաւորներին մէջ կը
գանուին երկու վաշտապետներ՝ Սըմ-
բատ որ վիրաւորուած է ձախ աւքէն,
Արտաշէն՝ կոկորդէն և վարդան
Քահանայ Նալբանդեան՝ ալ օտքէն:

ԿՈՒԿԱՍԻ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆԵՐՈՒՆ Ի ՆՊԱՍՏ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ Է. ՑԱՆԿ

Սերոբ Ոսկերիճեան, Քեղցի.....	5
Սուքիաս Սուքիճեան, Քեղցի.....	5
Սիմոն Ալ Լեփոլե Եան, Արամացի	5
Յարութիւն Փանոսեան (Ավրիկա- Թրիպոլիս)	46
Բարձուղ խէտս եւ Միսաք Սու- քիսեան, ի Պուշտա Արէս (Բերկալի ի Արժանիկ)	40
Յարութիւն Գրիգորեան (Խրան- սական բանակին մէջ կուտող հայ կամաւոր)	5
Տ. Արուշեան	10
Տիկին Գ. Հայրուստանց	10
Ուէտմ Հայրուստանց Տ. Միլ- րաքեան (Տիւրքալիկի Ման- վարձուի յիշատակին՝ վա- խան ճաղ կէպակի)	12, 50
Մ. Կ. Միլրապտեան (Ֆոլլան) ..	20
Ս. Արամեան եղբայր (Սիւսի Պէլ Ապուլի Բըշ. անգամ	50
16 մայիս 1915 Մարտէ Լի մէջ կուլի, հայ կամաւոր ի նպատակ տրուած հանդէս-ներկայացու- մին զուտ հասցիք	335, 80
	544, 30

(1) Ատէնէվազ կամ Աւախալ կը գրե-
նուի վանի ծովի հիւսիսարեւելք, Բաղէ
տանող ճանապարհին վրայ, Հին անունն է
Քալթերունիք:

— Դաշնակից զորքերը յունիս
ին յարձակում մ'ըրին տիրոջ
ազմանակառին վրայ, գրաւելու
ամար թշնամիին յենարանն եղող
ի քանի կէտեր: Անգլիացիները
բաւեցին 400 մէշը տալաճու-
եան մը վրայ թիւրքական խրա-

մատենների երկու գիծերը Թրանսպարանտի քաղաքում անոր հակառակ կողմի առաջին գիծը Ամբոջի գործարարական միջոցին դաշնակցից նա առաջինը ազդու աջակցություն մու- նեցան: Թիւրքեր մեծ կորուստներ ունեցան. մի քանի հարիւր զինու- րականներ գերի բռնուեցան որոնց- մէ 69: Կէտայէն: Ի նաւազներէն էին:

ԹԻՒՐԿԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թրանսպարանտի նախարարութիւնը յունիս 1ին հրատարակած է հետեւեալ զեկոյցը:

« Իմացուելով որ Գայֆաի (Սիրիա) գերման հիւպատոսի զրգուրթեամբը թիւրք զօրքերը կրակ բեր են բանազնաց մը տանող նաւի մը վրայ և Պոնա- քարդի բանակի զօրքերին գերեզմաննէ- րը բռնաբարեր և անոնց սպանելու ցի- րուցան բեր են, Սիրիաի ծովագետքը չըլող ֆրանսական նաւարամբնի հրամա- նատար ծովակալը յաժանաւ մը զրկեց Գայֆա որ ուրակոծելով քանդեց գերմա- նական հիւպատոսարանը, իր այդ ուրա- կոծութեան շարժառիթը տեղական թիւրք իշխանութիւններին նախապէս իմացու- նելէ յետոյ: Յաժանաւը նշան առած էր միայն հիւպատոսարանի շէնքին աշխատ- ար զրաջի ոչ մէկ տուն փաստեցաւ: »

— Բաղմաթիւ թիւրք զօրքեր Գամա- հասէն Կ. պօլսի գնացած են ուր կացու- թիւնը վերջին աստիճան ծանրացած է: Կըսուի թէ գերմանացի սպանները չեն համարակիր Կ. պօլսի փողոցներին մէջ չըլողալիս առանց բաղմաթիւ ուղեկիցնե- րի: Ժողովրդի ասեղութիւնը շատ սասու- կացած է իրենց դէմ:

— Տէտէպաճէն կը հազորդեն յն- 1ին Կ. պօլսէն փասանելի աղբիւրէ աւեր- ւած տեղեկութիւններին համեմատ, բոլոր այն փոխադրանաւերը որոնք Կ. պօլսէն զօրք պիտի տանէին Կալիպոլի, թիւրքա- կան զինուորական իշխանութիւնը պահել է Ոսկեղիւրին մէջ, վախճալով անգլիա- կան ընդծովեայ նաւի մը ներկայութենէն որ յալողեր է մանել: Մարմարաի ծովին մէջ և կը յաժի այժմ Կ. պօլսի առջեւ:

— Միգիլիէն (Միտիլի) հետագրած են 1 տոնոնի սթայմըլին թէ թիւրք պաշտո- նեաներ համարակալած լինելով հարկահա- նութեան երթալ Զմիռնի մօտիկ կղզի մը, այդտեղի բնակիչները որոնք բոլորն ալ Յոյն են, պաշտենեայները ձերբակալել և յանձնել են անգլիական ծովային սպայի մը որ այդ կղզիի նաւերի հրամանատա- րութիւնը կրէր:

ԱՆԳԼԻԱԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

Բմիլիները խորհուրդ տուել են Անգլիայի արտաքին գործերի նա- խարար սըր Էտուարտ Կրէյնն որ քիչ մը ժամանակ բոլորովին հրա- ժարի աշխատելէ, աչքերը հանգստա- ցունելու համար: Եստի է որ սըր Է. Կրէյն կուրսութեան սպանաւորին տակ կը գտնուի իր բացակայու- թեան միջոցին Լորտ Գրիու առժա- մանակ պիտի վարէ արտաքին գոր- ծերի նախարարութիւնը:

ՀԱՄԵՐՈՂՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՈՐ

Պուսերը հարկ համարեցին Բրդէմիւն Բողու: Հեռանալ երբ նկատեցին որ Կեր- մանայիններն իրենց ոչժեր անոր վրայ

կեղծադրելով կուզէին թակարդ մը լա- րել Ռուսերին համար 120.000-ն աւելի- քուս զօրքեր կային այնտեղ: Բրդէմիւնը զօրաւոր բերդաքաղաք մ'ըլալէ դադրած էր: Երբ Ռուսերը գայն պաշարելով գերի- բռնեցին մէջը գտնուած աստիճանի զօր- քերը, ասոնք յանձնուելէ առաջ քան- զած էին մեծ մասամբ բերդերն ու աւ- րոցները:

Ռուսերը թէև տեղ տեղ նահանջած են ռազմագիտական պատճառներով, բայց իրենց ոչ մի անպարտելի յաջած է: Արևմտեան ռազմականատիւն վրայ Թրան- տալիներն ու Անգլիացիները խրամատ առ խրամատ կը յառաջդիմեն միշտ: Գերման- ների աննշանող կողմնն ալ ոգուտ մը չունեցան իրենց յաղթութիւնները: Գերմա- նացիները համար:

ՉԷԶՈՐ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Սոֆիան կը հազորդեն յն- 1ին թէ Պուսերէն պուլկարական գնական Տ. Բա- տէֆ Սոֆիա եկաւ Ռուսմանիաի քաղաք- կան կացութեան մասին տեղեկութիւն տա- րու և Պուլկարիաի ու Ռուսմանիաի միջև համաձայնութիւն մը գործեցնելու նկատ- մամբ իր կառավարութեան հրահանգներն ստանալու համար: Համաձայնութիւն որի համար բանակցութիւններ սկսուած են եղեր պուլկար կառավարութեան կողմէն:

— Կ. պօլսէն կը հազորդեն թէ Պուլ- կարիան իր զօրքեր թիւրքական սահմա- նագիւրին վրայ կը համախմբէ, ինչ որ մեծ երկիւղ պատճառած է Կ. պօլսի մէջ: Կալի- պոլի զրկուած զօրքերէն մէկ մասը յետ կանչել են, Անգլիանուպոլիս և Քորդ Բիլիսի զրկելով համար:

Կ. պօլսի հաստատուած Պուլկարներէն շատեր կը փութան իրենց բնտանիքներով մէկտեղ վերադառնալ Պուլկարիա:

— Եւստատիոնի Կոստանդիանոս թա- քաւորին հիւանդութիւնը ծանրացած լի- նելով, վիճնաւէն բրոֆէտէօր բժիշկ իդէ- պերի բերուեցաւ որ յունիս 5ի առաւօտ վերահաստական պործողութիւն մը կատա- րեց, կողէն մաս մը կորելով և հանելով:

ՆՈՐ ՍՏՅՈՒԱԾ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հ. Ս. Երեմեան. — Գեղեցիկ (Գրական պատմութիւն) Վենետիկ. Տպ- րութիւն, 1915:

(Հայ գրական պատմութիւնը այս ըն- զարմակ գործին մէջ ուսումնասիրուած է զեղարուեստական տեսակետով: Այս ստեղծ- քննադատական գիրք մը առաջին անգամն է որ լոյս կը տեսնէ մեր մէջ):

Հաշակաւոր Գեղուկներէ հիմադիր- հրատարակչին այս նոր գործը զրաւիչ զարմած է նաև իր գեղատեսիլ նկարնե- րով, բաղմաթիւ կենդանագիւրներով և զա- նազան զեղարուեստական հրաշալիքների ընդգործակութիւններով որոնցմէ ոման- ոչ միայն իրենց գեղեցիկութեան հրապոյ- րով կը զմայլեցնեն, այլ և հայրենաշունչ յիշատակներ արթնցունելով կողերին: Գեղեցիկը գեղեցիկ է արդարեւ: Անոր մէջ գրիչն ու վրձինը միասնեղ աշխատած են միասն կրթելու քննադատական ոգին ար- քանցելու և զեղարուեստական հաշակը զարգացնելու: Հ. Ս. Երեմեան իր քննա- դատութիւններով մասամբ կատարած է հայ գրական պատմութեան նկատմամբ և այն ինչ որ Իբոլիդ Դէն (Hippolyte Taine) անգլիական գրականութեան պատ- մութեան նկատմամբ:

Գեղեցիկը, հարկաւոր զեղատիպ պատկերներով զարդարուած, որոնցմէ շատեր առանձին թղթերի վրայ տպուած և մի քանին գունազօղ են, կրնայ նաև

հետաքրքրաշարժ և հրապուրիչ գեղեցիկ զարդ մը հանդիսանալ հայ տունների հիւ- րատարակների սեղանին վրայ:

Չնայելով գրքին ստուարտութեան և շքե- րագիծ բաղմաթիւ նկարներին որոնք հը- րատարակութեան ծախքերը կը լաւացու- նեն, տարածելու նպատակով նշանակուած է թեթև գին մը, Վենետիկ համար 5 ֆրանկ, որի վրայ կը բարդուի Վենետի- կէն դուրս շրկուելու փոստի ծախքը:

Ս. Մ. Ինդիկիան. — ԱՐԹՆՈՒԹԻՒՆԻ Բաղմաթիւնական տպարան. Փարիզ. 1914: Կը պարունակէ հայ կեանքի վերջին զրուակներէն ժողոված հետեւեալ պատ- մութիւնները, որոնցմէ 1. Սուրբ Կա- րեղա, ալ յայտնուիր: 2. Քուրքը Հայուն պահպան: 3. Դոնոթեան աղօթք: 4. Սահմանագրութիւն: 5. Իրաւունք և Ար- զարութիւն: 6. Հովուերգ: 7. Ժպիտք: 8. Համբոյրը: 9. Խալը: 10. Հարսանիք: Գինն է 50 սենթ: Գրմել հեղինակին՝ S. M. Dzotikian. 115 E. 24th Str. New York N. Y. (U. S. America):

Ա. Բեի, Աղային լահերու օրգան: Այս անունով օրգան մը Եգիպտոսի Ալեքսանդրիա քաղաքին մէջ սկսած է հրատարակուիլ մայիս 11ին ի վեր, առ- նորէն խմբագրապետութեամբ Տ. Վահան Թէքէնեանի: Արև- ոք հարկ համարած է յայտարարել թէ ինք քաղաքական կու- սակցութեան մը օրգանը չէ և ոչ ալ հա- կակուցականութեան թերթ մը: Արտեա- տէրն է Տ. Լ. Միգրիշեան:

Ողիւնելով նորածագ Արևելին երևու- մը, կը մողթենք որ ասկէ առաջ Ալեք- սանդրիաի հորիզոնին վրայ փայլած Արե- լին պէս շմարի շուտով, այլ երկար տանն կարենայ տաքցունել և ոգևորել Ալեք- սանդրիաի աչքերի սիրտերը:

Տարեկան բաժնորդագինն է 20 ֆր.: Հասցէն Journal «Arévo», B. P. 297 Alexandrie (Egypte):

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԷՆԵՐ

ԾԱՆՈՒ ԳԻՐԳԵՐ

Մ. ՓՈՐՓՈՒԱԼԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

	Ֆր. սնդմ.
Ս. Հայ գիւց սգուհի Յո- Բ. տպագր.	40
Բ. — Է. (Սպառած)	
Բ. Թիւրքիաի Հայերն և Իսկիզ գրուելներ (Գրեց Մ. Ա. Երեմեան)	50
Բ. « Առնիկայի յաշաւար (Ա. տարի)	40
Ժ. Վրէմ	20
Ժ. Թ. Բալա Բալարիւ	20
Ժ. Դ. Երեմեան Մ. Փորթուգա- լէ Ե. Գրած ուսումնար- նիւն	15
Ժ. Մ. Գրուելու հայտնաւոր (Պուլկարիաի Բեղախ- խութեան ծաղման պատ- մութիւնը)	40
Ժ. Մ. Մ. Գաղիլի	20

Մարտիչէն դուրս շրկուելու փոստի ծախ- քը կը վճարուի հրատարակողին:

ՋԱՆ ԶԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Արմենիայի խմբագրատան մէջ ծախու- կը գտնուին, ի միջի այլոց, և հետեւեալ գիրքերը, որոնց արժէքները նշանակուած են իրենց առջև:

Մարտիչէն դուրս շրկուելու հանապար- հածաբար գնողին վրայ է. օւստի հայ- լի գիւրութեան համար կը նշանակենք թէ Մարտիչի մէջ ծախուելու գիններն և թէ փաստով ուրիշ քաղաք շրկուելու գինները:

Այս վերլինները փակագծի մէջ գրուած. ներքն են: Արմենիայի կանխիկ շտապ- ւած գիրք շրկուելու: Արմենիայի (re- commandé-registré) ծրարով ստանալու- ուղղուելու պէտք է 25 սանդիմ աւելի շր- կեն իւրաքանչիւր ծրարի համար որ 2 ֆր- լոնէ աւելի պէտք չէ կրէ:

Արմենիայի քաղաքան հայկապետի լեզ- ւաբ. Բ. տպագր. (Վենետիկ 10 ֆր. և 40- սնդմ. Մարտիչէն դուրս շրկուելու հա- մար հանապարհածախքով մէկտեղ 10 ֆր. և 80 սնդմ.):

Ն. Ս. լաթակալմ 12 ֆր. հանապարհա- ծախքով 12 ֆր. և 40 սնդմ.):

Հ. Ս. Երեմեան. (Աղային Գիւրգեր. Կալիպոլի Հայեր. Տպագր. 1913. Ա. լաթ Գ. Աղային, Մ. Մամուրեան, Ար- տէն Բաղրատունի, Գարեգին Եղ. Որոտնե- տեանց, Իրիմեան Հայրիկ, Խ. Միտաքեան, Ռ. Պերպերեան, Գեր. Եղ. Հիւրմիզեան Սեղրակ Տէր Սարգսեանց. 2 ֆր. և 40 սնդմ. (ճ. 2. 80):

Ն. Ս. Բ. լաթ Մարտիչ-Մալտոց, Հայ աշուղներ, միջնադարեան գրականութիւն, 8. Ճանկեան, հոգեշունչ գրողներ, Նոր- պէյ, Ա. Հայկունի, Տիկին Մ. Օվանեան, Տերպեց, 8. Պարունեան. 2 ֆր. 40 (ճ. 2,80):

Ն. Ս. Գ. լաթ (Տ. Գարրիէլ Գառնա- նեան, Հ. Գ. Արիւն, Խաչատուր Ար- վեան, Թովմաս Թերզեան 2,40 ճ. 2,80):

Ն. Ս. Գ. լաթ (Եղիա Տէմիրճիպաշեան. — Արփիար Արփիարեան. — Նախապետ Ռուսիան. — Պետրոս Դուրեան), 2 ֆր. 40 (ճ. 2,80):

Ն. Ս. Ե. լաթ (Գրիգոր Ոսեան. — Մր- չըրտի Պէյքեթաշեան. — Իրենց Եղ- տէֆ Եղիմեան. — Սրապիոն Հէթի- մեան 2,40 (2,80):

Պողոսեան իրան. պատկերադարձ: 1 ֆր. և 30 սնդմ. (1,50):

Ընտիր Հակոբեան Գրականագիր Գ. տպագր. 2 ֆ. և 50 սնդիմ. (3 ֆր.):

Հ. Գ. Զարեանէլեան Պատմութեան հայկական տպարան. Եսթ. սկզբնաւոր- քներէն մինչ առ մեղ 1,30 (1,50):

Հ. Ա. Գոմարեան. — ԲԱՐԹԻՐԳ ԳԱՂՂ. — ՀԱՅ. Վենետիկ Մ. Ղազար. 1914. Գին 1 ֆր. 10 (1,20):

(Գրական փոքրագիր քաղաքան մ'է 710 երեսներէ բաղկացած, աժանագին և ֆրան- սերէն գրէթէ բոլոր գործածական բառե- րը պարունակող. վերջը գրուած է նաև անկանոն բայերի խմբաւորումը):

Haic & Belus. A National Dram. composed by M. J. Zorab. Calcutta 1895. Գին 2,40 (2,50):

Ինչպէս ունեն լրագիրներ, Արմենիան ալ կընդունի ծանուցումներ հրատարակե- ու համար. անոնք որ պէտք կունենան Արմենիայի միջոցով մէկի մը գիւրմու բնի կամ մի քան յայտարարել, պատրաստ ենք ընդունել իրենց ծանուցումները, ըստ լրա- գրական սովորութեան: Ծանուցումների գինները նշանակուած են Արմենիայի հա- կատը, տասի վրայ հաշուելով, 1 երկա- թագրի (գիւրագրի) համար 2 սանդիմ և 1 բոլորգրի համար 1 սանդիմ 3 սնդմ գրուելիք ծանուցումի գինն վրայ 0,0ին 10 գեղ կը լինի. 10 և աւելի անգամներ զը- ւելիք ծանուցումի գինն վրայ 0,0ին 30 գեղ: Սակարկութիւն չընդունուիր:

ՏՆՈՐԵՆ-ՆՈՐԱԳԻՐ ՓՈՐՓՈՒԹԱԼԵԱՆ ՄԱՐՍԵՅԼ

Հայերն Տպարան Մ. Փորթուգալեանի Le Gérant: François CARRIERE. Marseille. — Imprimerie du Midi